

LİDER ÖĞRETMENLER

Okulun amacı, kendi kendine yeten, özgüvenli, düşünen, üreten, problem çözebilen, sosyal, ruhen ve bedenen sağlıklı bireyler yetiştirmektir. Bu amacı gerçekleştirmedeki en önemli görev şüphesiz öğretmenlere düşmektedir.

Ancak artık öğretmenler bambaşka bir kuşakla karşı karşıya. Öğrenciler, eski öğrenciler değil. Bilgi her yerden ulaşılabilir durumda. Bambaşka yöntemler, bambaşka kaynaklar var.

Durum böyle olunca öğretmenler “bilgiyi veren kişi” olmanın ötesine geçmek zorunda kaldı. Sadece öğretmekle yükümlü olan kişiden, öğrenciye koçluk yapan, ona liderlik eden kişiye evrildi. Bilgiyi aktaran öğretmen yerine hem toplumsal gelişime hem de öğrencisinin, velilerin, meslektaşlarının bireysel gelişimine ön ayak olabilecek, yol gösterecek lider öğretmen modeli değer kazandı. Bu dönüşümü yakalayabilen, değişime direnmeyen, öğrencileri yanına katıp liderlik yapabilen öğretmenler öğrencilerin hayatlarında fark yaratabiliyorlar.

Öğretmen Liderliği Nedir?

Sözlük tanımıyla liderlik etmek, bir grubu motive ederek onları belirli amaçlar etrafında toplayabilme ve bu amaçları birlikte gerçekleştirebilmek demektir. İyi bir liderin özellikleri tanımdan tanıma değişse de, genel olarak iyi bir lider topluma yarar sağlayacak değişimi yönetebilme becerilerine; sezgi, zeka ve bilgiye sahip olmalıdır.

Sorumluluk ve vizyon sahibi, problem çözme kapasitesi olan, liderlik ettiği kitleyi iyi tanıyıp onları sürece dahil edebilen, potansiyellerinin en iyisini ortaya çıkartmalarını sağlayabilen, karar verip, verdiği kararları uygulamaya alabilen, istikrarını koruyabilen kişiler iyi liderlerdir.

Konu öğretmen liderliği olunca, lider bir öğretmenin öğrencilerde fark yaratacak, değişimlerine ön ayak olabilmesi, sınıf dışına da taşan bağımsız projeler geliştirmesi, eğitim araştırmaları ve analizler yaparak akademik düzeyde eğitim politikaları ve öneriler oluşturmaları gerekiyor.

Geleneksel Öğretmen Roller

- 1- Günü kurtarıcı işlere yoğunlaşır, mevcut kaynaklardan faydalanır.
- 2- Standart iş davranışları çerçevesinde iş birliğine kapalı davranış sergiler

Öğretmen Liderliği Roller

- 1- Mevcut sistemi değiştirmek için uzun vadeli amaçlar oluşturur.
- 2- Öncü ve işbirlikçi davranışlar sergiler. Meslektaşlarında davranış değişiklikleri

3- Örgüt içindeki rolleri sınıf içi etkinliklerle sınırlıdır.

4- Örgütün oluşturulmuş kültüründe hareket eder.

5- Geleneksel otokratik yapıyı sürdürme eğilimindedir.

6- Sınıf çapında başarı ve yarışmacı tutumları önemser.

7- Paylaşımdan uzak, içe dönük mesleki etkinlikler sergiler.

8- Sınıf içi liderlikleri gücünü hiyerarşiden alır.

yaratmaya çabalar.

3- Tüm örgütsel etkinliklere ve kararlara katılma eğilimindedir.

4- Örgüt için yeni anlamlar ve yeni yaklaşımlar yaratır.

5- Değerlerde, tutumlarda değişiklik için ilham kaynağı olur ve kişisel deneyim ve örnekleri kullanır.

6- Sınıf içi ve okul çapında etkinlikleri okul başarısını artırmada eşgüdümleme çabasıdır.

7- Meslektaşlarla işbirliği, paylaşım ve dönüt verme/alma önemlidir.

8- Sınıf içi liderlikleri, sınıf toplumu ve kültüründen beslenir.

Nasıl lider öğretmen olunur?

İz Koçluk tarafından verdiğimiz öğrenci koçluğu eğitimlerimizde de vurguladığımız ve kazandırmaya çalıştığımız gibi lider bir öğretmenin güçlü, kararlı, bağımsız düşünebilen, yeni projeler üretme becerisine sahip, vizyon sahibi olması gerekir.

Peki lider öğretmen neler yapar, nasıl davranır, nasıl fark yaratır?

Özellikleri:

- Sürekli öğrenmeye ve gelişmeye isteklidir.
- Liderlik ettiği grubun görüşlerini alır, ortak karar verir
- Her türlü kişisel gelişime açıktır. Hizmet içi eğitim ve geliştirme etkinliklerine katılır.
- İletişim becerileri kuvvetlidir, anlaşmazlıkları ve çatışmaları çözer
- Çevreye ve çevre sorunlarına duyarlıdır.
- Empatiktir
- Zaman yönetimi becerisi kuvvetlidir
- Sorunları kolay tespit eder, çözüm odaklıdır.
- Gruba güven verir
- Gerekli durumlarda risk alır
- Alanında uzmandır
- Farklılıklara önem verir

Öğrencilere karşı davranışları:

- Öğrencileri öğrenmeye teşvik ve motive eder.
- Bireysel gereksinimlerine ve beklentilere önem verir, bunları karşılar
- Çevre koşulları, amaç ve programlara uygun yıllık ve ders planları yapar.
- Aktif öğretim yöntemlerinin arayışı içerisinde.
- Sınıf etkinliklerinde rol almada öğrenciyi isteklendirir.
- Sınıfta takım bilinci oluşturur, birlikte çalışmaya özendirir ve destekler.
- Engeller karşısında sabırlı ve dirençlidir.

Meslek arkadaşlarına, velilere ve okul yönetimine karşı davranışları

- Mesleki yardımlaşmaya değer verir. Paylaşımıcıdır.
- Eğitim politikalarını birlikte oluşturur.
- Velilerle işbirliğinin önemine inanır.
- Ortak projelere ve etkinliklere destek verir. Takım çalışmalarına katılmada isteklidir.
- Hazırlanan okul ve çevre sorunları projelerine katkı sağlar.
- Program geliştirme çalışmalarına katılımda istekli ve becerilidir.
- Akademik eğitim politikaları oluşturur, eğitim araştırmaları yapar.
- Bağımsız okul etkinlik projeleri geliştirir.
- Etkin/işlevsel okul yönetimi projeleri ve önerileri geliştirir.
- Etkin öğretim için yeni kaynak arayışı içerisinde.

Lider Öğretmen Olmak Kolay mı?

Lider bir öğretmenin muhatabı sadece öğrenci değil, aynı zamanda okul yönetimi, veliler, meslektaşları ve eğitimden sorumlu birimlerdir. Bu çok muhataplı sistemde öğretmenlerin okul şartlarından tutun da, bireysel dirençlere kadar birçok engelle karşılaşacağı muhakkak. Atmak istediğiniz adımlar için bürokratik engeller çıkabilir, “yapamazsın” ya da “o öyle olmaz” diyenler çıkabilir. Öğrenciler motivasyonunu kaybedebilir. Sil baştan başlamak zorunda kalınabilir. Öğrencinizin anne-babası itiraz edebilir.

Ancak yetersiz okul ortamları iyileştirilene, toplumsal bir bilinç dönüşümü gerçekleşene kadar öğretmenin kendisinin yapabilecekleri elbette var. Çünkü iyi bir lider, kafasına koyduğu şeyi gerçekleştirecek yolu da bulabilen kişidir.

Basında sosyal medyada fark yaratabilen lider öğretmenleri görüyoruz. Bu öğretmenlerden en bilineni belki de

Ahmet Naç. “El